

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ»

Εβδομαδιαία έκδοση του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης
Τηλ. 2108027738, E-mail: agioi.apostoloi@gmail.com
www.agioiapistoloi.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2022. Η' ΛΟΥΚΑ

*Ιωάννου αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπό-
λεως του Χρυσοστόμου*

έτος 15^ο Τεύχος 676

ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΛΟΥΚΑ (Λουκ.10,25-37)

Υπό Δημητρίου Φαραστέλη- θεολόγου

«Ο δε είπεν ο ποιήσας το έλεος μετ' αυτού, είπεν ουν αυτώ ο Ιησούς, πορεύου και σύ ποίει ομοίως» (Λουκ.10,37)

Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη που μας διηγήθηκε σήμερα ο ευαγγελιστής Λουκάς, είναι από τις πιο γνω-

στές. Είναι πασίγνωστη σε όλους τους πιστούς. Την παραβολή αυτή την αναφέρει μόνο ο ευαγγελιστής Λουκάς. Μας μιλά για έναν Ιουδαίο που στο δρόμο του έπεσε πάνω σε ληστές, οι οποίοι αφού τον λήστεψαν τον χτύπησαν και του προξένησαν μεγάλες πληγές. Ωστόσο ούτε οι ομοεθνείς του, που έτυχε να περνούν από το ίδιο μέρος, δε στάθηκαν να τον βοηθήσουν. Μόνο ένας Σαμαρείτης αλλοεθνής και κατά παράδοση εχθρός των Ιουδαίων, όχι μόνο περιποιήθηκε τα τραύματα του άτυχου ανθρώπου, αλλά και τον μετέφερε σε ένα πανδοχείο και προπλήρωσε μάλιστα την περίθαλψή του.

Αφορμή για την παραβολή αυτή έδωσε στο Χριστό κάποιος νομικός, που ήταν μελετητής και διδάσκαλος του νόμου της Παλαιάς Διαθήκης και παρουσιάστηκε στο Χριστό και με διάθεση να Τον παγιδεύσει, Τον ρώτησε: **« και ιδού νομικός τις ανέστη εκπειράζων αυτόν και λέγων, διδάσκαλε,**

τι ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;»(Λουκ.10,25). Βασικό και πολύ σημαντικό ερώτημα, διότι στοχεύει στο κέντρο της υπάρξεως και της ζωής μας, διότι γι' αυτό πλάστηκε ο άνθρωπος, για να έχει ζωή αιώνια, δηλαδή τη ζωή του Θεού. Σοβαρή επίσης θεωρώ και την εύστοχη λέξη, που χρησιμοποίησε ο νομικός **«κληρονομήσω»**. Τι πρέπει να κάνω για να κληρονομήσω την αιώνια ζωή. Η αιώνια ζωή όμως δεν εξαγοράζεται, η αιώνια ζωή του Κυρίου δίνεται δωρεάν, όπως μια κληρονομιά, κληρονομείται.

Η απάντηση του Χριστού στο πονηρό ερώτημα του Ιουδαίου νομικού της περικοπής ήταν: **«Ο δε εἶπεν προς αὐτόν, ἐν τῷ νόμῳ τι γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις;»** ο δε αποκριθείς εἶπεν: **« Ἀγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου ἐξ ὅλης της καρδίας σου και ἐξ ὅλης της ψυχῆς σου και ἐξ ὅλης της διανοίας σου, και τον πλησίον ως σεαυτόν»**(Λουκ.10,26-27). Ο Κύριος του ανταπάντησε: **«εἶπε δε αὐτῷ, ὀρθῶς ἀπεκρίθης, τούτο ποίει και ζήσης»**(Λουκ.10,28). Ο Νομικός πονηρά τον ξαναρωτά: **«τις ἐστίν ο πλησίον;»**(Λουκ.10,29). Και τότε ο Ιησούς άρχισε να διηγείται την παραβολή του καλού Σαμαρείτη. Και στην κατακλείδα της παραβολής τον προτρέπει: **«πορεύου και σύ ποίει ὁμοίως»**(Λουκ.10,37).

Κεντρικό και αιώνιο μήνυμα η αγάπη για «τον πλησίον». Ποιος είναι ο πλησίον; Με την ιστορία του καλού Σαμαρείτη, που διηγήθηκε ο Χριστός μας φανέρωσε ότι πλησίον δεν είναι μόνο ο αδελφός, οι γονεῖς μας και λοιποὶ συγγενεῖς. Πλησίον δεν είναι μόνο οι φίλοι και οι οικείοι μας, αλλά και ἄλλοι πολλοί. «Πλησίον» είναι και οι εχθροί μας, «πλησίον» είναι κι αυτοί που θεωρούνται ξένοι και αυτοί που έχουν διαφορετική πίστη από εμάς. Ο κόσμος ὅλος, οι ἄνθρωποι ὅλοι είναι «πλησίον» για το χριστιανό. Ο Χριστός έδωσε με τη σημερινή παραβολή ένα παγκόσμιο χαρακτήρα στην έννοια του «πλησίον» και κατάργησε κάθε φραγμό μέσα στην καρδιά του ανθρώπου, έτσι ώστε να μπορεί μέσα σε αυτόν να χωρούν κι οι εχθροί μας.

Μελετώντας βαθύτερα ακόμη την παραβολή ο Χριστός μας φανερώνει σε μια θαυμαστή διάσταση ποιος θεωρείται «πλησίον» για το χριστιανό. Δεν ανήκει στο χριστιανό να αποφασίσει ποιος θα είναι «πλησίον» του, αλλά ο κάθε άνθρωπος που βρίσκεται σε δύσκολη θέση, έστω κι αν είναι εχθρός του, τον προσκαλεί να γίνει «πλησίον» του. Αυτό απλά σημαίνει ότι θεωρούμε «πλησίον» μας κάθε ἄνθρωπο που ο Θεός βάζει στο δρόμο μας.

«Πορεύου και συ ποίει ομοίως» λοιπόν, η απάντηση προς το Νομικό απευθύνεται προφανώς και σε μας. Η αγάπη και τα φιλάνθρωπα αισθήματά μας για τον «πλησίον» δεν πρέπει να περιορίζονται σε λόγια μόνο. Είναι ανάγκη να μεταφράζονται σε πράξεις, σε συγκεκριμένες ενέργειες, όπως η πίστη έτσι και η αγάπη αν δεν συνοδεύεται από ανάλογα έργα είναι νεκρή και ανώφελη. Αυτή την έμπρακτη αγάπη, την αγάπη των έργων μας δείχνει ο καλός Σαμαρείτης. Αυτή αποζητά και ο «πλησίον» μας. Ο φτωχός θέλει βοήθεια, ο πεινασμένος ψωμί, ο γυμνός ένδυμα, ο φυλακισμένος την επίσκεψη, ο άρρωστος να σταθούμε κοντά του. Η αγάπη, επομένως, δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένες πράξεις, ούτε σε συγκεκριμένα πρόσωπα. Ως υπέρβαση του εγώ, έχει τη δύναμη και τη διάθεση να φτάσει μέχρι την αυτοθυσία, να ευεργετεί ακόμη και τον εχθρό, να προσφέρει δίχως να ελπίζει σε ανταλλάγματα, να αναλώνει και το πλεόνασμα και υστέρημα κάθε εσωτερικής δύναμης χωρίς να κουράζεται, να εξαντλείται. Αγαπώ σημαίνει ότι πρέπει να είναι έμπρακτη η αγάπη. Ο αδελφόθεος Ιάκωβος στην επιστολή του μας λέγει: **«Τι το όφελος, αδελφοί μου, εάν πίστιν λέγη τις έχειν, έργα μη έχη; Μη δύναται η πίστις σώσαι αυτόν; Εάν δε ο αδελφός ή αδελφή γυμνοί υπάρχωσι και λειπόμενοι ώσι της εφημέρου τροφής, είπη τις αυτοίς εξ υμών, υπάγετε εν ειρήνη, θερμαίνεσθε και χορτάζεσθε, μη δώτε δε αυτοίς τα επειθήδεια του σώματος, τι το όφελος; Ούτω και η πίστις, εάν μη έχη έργα, νεκρά εστί καθ'εαυτήν»**(Ιακ.2,14-17).

Πολλά, αδελφοί μου, ανάφερα για την αγάπη προς τον «πλησίον», αλλά θα ήθελα να προσθέσω και κάποιες παραμέτρους αυτής της ανιδιοτελούς αγάπης προς τον «πλησίον». Η αγάπη μας δεν αρκεί να εκδηλώνεται, αλλά να είναι και αποτελεσματική. Η αγάπη να είναι όσο γίνεται τελειότερη και ολοκληρωμένη. Ο Σαμαρείτης έδρασε άμεσα, χωρίς να φοβάται μη ληστέψουν κι αυτόν, όπως οι προηγούμενοι Ιουδαίοι. Περίθαλψε άμεσα τις πληγές και εξασφάλισε στον παθόντα και στέγη. Κι εμείς δεν φτάνει να δίνουμε κάτι στο φτωχό για να τον ξεφορτωθούμε, κάτι για τα μάτια του κόσμου. Η προσφορά μας να μην είναι μπάλωμα, αλλά πραγματική ανακούφιση. Η αγάπη μας πρέπει να δραστηριοποιείται χωρίς φόβο. Ο Σαμαρείτης μας δείχνει το δρόμο. Γνώριζε τον τόπο και την ύπαρξη ληστών, όμως δεν τρομάζει. Τίποτε δεν τον εμποδίζει να εκπληρώσει το χρέος του. Ο ευαγγελιστής Ιωάννης μας λέει: **«Φόβος ουκ έστιν αγάπη, αλλ'η τελεία αγάπη έξω βάλλει τον φόβον»**(Α'Ιω.4,18). Γι'αυτό κι εμείς ασκώντας το χρέος της αγάπης προς τον «πλησίον» δεν πρέπει να φοβόμαστε ούτε

τα πικρόχολα σχόλια, που εύκολα μερικοί διατυπώνουν, ούτε τις ειρωνείες ή τις κατηγορίες που όχι τόσο σπάνια κάποιοι αβασάνιστα εκτοξεύουν.

Ακόμη, αγαπητοί μου, η αγάπη μας πρέπει να είναι ανιδιοτελής. Η αγάπη μας διδάσκει ο απόστολος Παύλος **«ου ζητεί τα εαυτής»**(Α΄ Κορ.13,5). Βασικό, επομένως, γνώρισμα της γνήσιας αγάπης είναι η ανιδιοτέλεια. Όταν εκφράζουμε την αγάπη μας προς τον «πλησίον», τα κίνητρά μας δε θα πρέπει να είναι εγωιστικά. Όπως ο καλός Σαμαρείτης, έτσι κι εμείς να αποβλέπουμε στην ανακούφισή του χωρίς να υπηρετούμε άλλη σκοπιμότητα. Η επίδειξη και η ματαιοδοξία ακυρώνουν το έργο της αγάπης. Γι' αυτό σε καμιά περίπτωση να μη μπαίνουμε στον πειρασμό να διαφημίζουμε ό,τι κάνουμε, ό,τι κάνουμε στο όνομα της αγάπης.

Αδελφοί μου, ας προσπαθήσουμε με μια τελευταία προσπάθεια να κατανοήσουμε πιο βαθιά τη σημερινή παραβολή. Προφανώς ο καλός Σαμαρείτης δεν είναι κανένας άλλος από τον Κύριό μας Ιησού Χριστό. Ήρθε στον κόσμο, έγινε άνθρωπος, δίδαξε και πραγματοποίησε πολλές θαυματουργικές πράξεις, σταυρώθηκε και αναστήθηκε και κατά την ημέρα της Πεντηκοστής ίδρυσε την Εκκλησία Του από αγάπη και μόνο, για χάρη μας, για όλους τους ανθρώπους που είμασταν πεσμένοι από τους δαίμονες της αμαρτίας. Εκείνος μας αγάπησε πολύ. Έδεσε τα τραύματά μας, μας οδήγησε στην Εκκλησία Του και από εκεί μας υποδέχεται στην ουράνια βασιλεία Του. Αν αναλογιστεί κανείς πως ίσως στη σύγχρονη εποχή είναι πολύ δύσκολο, σχεδόν αδύνατο, να εφαρμόσουμε όσα απορρέουν από την παραβολή του καλού Σαμαρείτη. Είναι αλήθεια ότι οι εποχές αλλάζουν, οι άνθρωποι όμως όχι! Ποτέ οι καρδιές των ανθρώπων και οι ανάγκες τους οι πνευματικές παραμένουν σταθερές στο πέρασμα των αιώνων, όπως στο παρελθόν δε μπορούσε να συγκροτηθεί μια κοινωνία χωρίς τουλάχιστο τον αλληλοσεβασμό και την αλληλεγγύη, έτσι συμβαίνει και σήμερα. Κι όπως χωρίς το σύνδεσμο της αγάπης και χωρίς παρουσία Χριστού δε μπορούσε να σταθεί η Εκκλησία κατά τους αποστολικούς χρόνους, το ίδιο ισχύει και σήμερα, γιατί **«ο Ιησούς Χριστός εχθές και σήμερα ο αυτός και εις τους αιώνας»**.

Αυτή, λοιπόν, την αγάπη ως βασικό μας χρέος ζητά από μας ο Χριστός. Καθήκον μας είναι να εμπνεόμαστε από Εκείνον, να ακολουθούμε τα ίχνη Του και να αγαπούμε έμπρακτα και αληθινά τον **«πλησίον»** μας, που δεν είναι ξένος, δεν είναι άγνωστος, είναι όλοι οι συνάνθρωποί μας, παιδιά του Θεού, αδελφοί μας. **ΑΜΗΝ**.